

The Ability to Translate Arabic Vocabulary among STAM Student

Kebolehan Menterjemah Kosa Kata Bahasa Arab dalam Kalangan Pelajar STAM

Izzah Syakirah Maaruf, Rosni Samah

Fakulti Pengajian Bahasa Utama, Universiti Sains Islam Malaysia, 71899 Nilai, Negeri Sembilan, Malaysia

*Corresponding author: rosni@usim.edu.my

Article history: Received 10 March 2020 Received in revised form: 21 May 2020 Accepted: 25 May 2020 Published online: 31 August 2020

Abstract

Religious school students have been learning Arabic from standard one until standard six at the level of STAM examination. During these six years of learning, apparently, they can master Arabic well. However, some studies have discussed on their weaknesses. Therefore, this study was conducted to identify the students' ability to translate in using the Arabic vocabulary that consists of nouns, verbs and cohesions among form sixth students at a religious school in Selangor. The researchers used descriptive analysis to obtain the mean. A total of 80 respondents were randomly selected to answer a set of test by translating 66 Arabic vocabularies which were selected from STAM textbook. The results of the analysis indicated that the respondents' translation ability for nouns, verbs and cohesions is considered as weak. This study suggested that translation exercises should be conducted periodically for students in the classroom or in the co-curricular activities.

Keywords: Arabic; Arabic Language, Vocabulary, Translation, Strategies, STAM.

Abstrak

Pelajar sekolah agama telah mempelajari bahasa Arab sejak dari tingkatan satu lagi sehingga ke tingkatan enam Sijil Tinggi Agama Malaysia (STAM). Dalam masa enam tahun sudah tentu mereka dapat menguasai bahasa Arab dengan baik. Namun begitu terdapat kajian yang membincangkan tentang kelemahan mereka. Oleh itu kajian ini dijalankan untuk mengenal pasti kebolehan menterjemah kosa kata yang terdiri daripada kata nama, kata kerja, dan penanda wacana dalam kalangan pelajar tingkatan enam, di salah sebuah sekolah agama negeri Selangor. Pengkaji menggunakan analisis diskriptif bagi mendapatkan min. Seramai 80 orang responden telah dipilih secara tidak rawak untuk menjawab set soalan dengan menterjemahkan 66 kosa kata Arab yang dipilih daripada buku teks pembelajaran STAM. Hasil analisis menunjukkan bahawa kebolehan terjemahan responden bagi kata nama, kata kerja, dan penanda wacana adalah pada lemah. Kajian ini mencadangkan latihan penterjemahan hendaklah dijalankan secara berkala kepada pelajar sama ada di dalam bilik darjah mahupun aktiviti kokurikulum.

Kata kunci: Bahasa Arab, Kosa Kata, Terjemahan, Strategi, STAM.

© 2020 Penerbit UTM Press. All rights reserved

■1.0 PENGENALAN

Semenjak tahun 2000 Kementerian Pendidikan Malaysia dan Universiti Al-Azhar telah bersetuju menjadikan sijil Sijil Tinggi Agama Malaysia (STAM) sebagai salah satu sijil yang membolehkan pelajar lepasan STAM diterima masuk ke Universiti Al-Azhar dan universiti yang setaraf dengannya sama ada di dalam mahupun luar negara (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2019). Begitu juga lulusan STAM boleh dipertimbangkan untuk dilantik terus ke perkhidmatan awam (JPA(s)(BPO)130/1/2-5 Jld2). Oleh yang demikian, silibus pembelajaran sijil ini telah diambil sepenuhnya daripada silibus Maahad Bu'uth Al-Azhar. Bagi melanjutkan pelajaran ke Universiti Al-Azhar, pelajar lepasan STAM perlulah melepas ujian saringan bahasa (Imtihan Qabul) yang dikendalikan oleh pihak Al-Azhar sendiri. Namun yang demikian, MStar (2012, April 2) menjelaskan sebahagian besar pelajar cemerlang lepasan STAM tidak dapat melepas ujian saringan tersebut. Majoriti mereka lemah menguasai bahasa Arab walaupun mereka mendapat pangkat yang cemerlang dalam peperiksaan STAM (Asmuni Zumrah, Nazipah Mat Shaid@Md. Said, Rosni bin Samah, 2020). Terdapat beberapa kajian yang telah dijalankan tentang pencapaian bahasa Arab dalam kalangan pelajar lepasan STAM di dalam empat kemahiran bahasa. Antaranya adalah kajian daripada Rosni Samah (2012a), Harun Baharuddin (2014) dan Abdul Razif Zaini (2015). Kelemahan juga dapat dilihat dari sudut pemahaman pelajar terhadap silibus pembelajaran ekoran kelemahan mereka dalam menguasai kosa kata penting dan menterjemah silibus yang dipelajari.

Sijil Tinggi Agama Malaysia (STAM) yang mengambil sukanan daripada sukanan sekolah menengah Al-Azhar telah ditawarkan diperingkat tingkatan 6 rendah. Pelajar lepasan STAM berpeluang melanjutkan pelajaran di universiti luar negara dan juga universiti tempatan. Terdapat beberapa kajian yang telah dijalankan tentang pencapaian bahasa Arab dalam kalangan pelajar lepasan STAM. Kajian Rosni Samah (2012b) menunjukkan bahawa pelajar lepasan STAM masih lemah dalam kemahiran menulis terutamanya dalam menulis karangan. Dari sudut penguasaan kosa kata pula, kajian Abdul Razif Zaini (2015) dan kajian Nur Akmar dan Harun Baharuddin (2016) menunjukkan pelajar lemah menguasai kosa kata Arab. Kelemahan pelajar juga dapat dilihat daripada sudut terjemahan seperti yang dijelaskan dalam kajian Mazyyah Othman (2016). Berdasarkan isu yang ditimbulkan oleh kajian-kajian lepas, kajian ini cuba melihat tahap penguasaan kosa kata utama dalam buku teks dalam kalangan pelajar tingkatan enam STAM di salah sebuah sekolah Sekolah Agama Bantuan Kerajaan (SABK) di negeri Selangor.

Kajian ini dijalankan bertujuan mengkaji:

1. Kebolehan menterjemah makna kata nama dalam kalangan pelajar tingkatan enam STAM di salah sebuah SABK di negeri Selangor.
2. Kebolehan menterjemah kata kerja dalam kalangan pelajar tingkatan enam STAM di salah sebuah sekolah SABK di negeri Selangor.
3. Kebolehan menterjemah penanda wacana dalam kalangan pelajar tingkatan enam STAM di salah sebuah sekolah SABK di negeri Selangor.

■2.0 TINJAUAN LITERATUR

Kosa kata merupakan keutamaan dalam pembelajaran bahasa asing. Saiz penguasaannya dapat mengukur tahap kemahiran bahasa yang dimiliki oleh seseorang. Dalam pembelajaran bahasa asing, pelajar digalakkan menguasai kosa kata dalam pelbagai bidang dan laras. Dengan menguasai saiz kosa kata yang mencukupi, pelajar mampu menguasai bahasa yang dipelajari. Beberapa strategi pembelajaran bahasa telah diperkenalkan bagi membantu pemprosesan penguasaan kosa kata dengan baik. Antara strategi terkini yang digunakan dalam kajian pembelajaran bahasa adalah strategi Strategy Inventory of Language Learning (SILL) yang dipelopori oleh Oxford (1990). Strategi ini juga digunakan dalam kajian bahasa Arab dengan dilakukan beberapa penambahan mengikut keperluan bahasa tersebut. Kajian Rosni Samah, Fariza Puteh-Behak, Noor Saazai Mat Saad, Suraini Mohd Ali, Ramiaida Darmi dan Haliza Harun (2016) menunjukkan pelajar bahasa Arab menggunakan strategi ini pada tahap sederhana. Hasil kajian di atas menunjukkan perbezaan penggunaan strategi antara pelajar cemerlang dan sederhana.

Penguasaan kosa kata boleh ditingkatkan melalui pelbagai aktiviti bahasa. Ia bermula dengan pendengaran, pertuturan, pembacaan, dan diakhiri dengan penulisan. Kajian Nurkhaimi dan Muhammad Fiham (2012) mencadangkan agar pelajar dapat menggunakan bahan-bahan Teknologi Maklumat Komunikasi (TMK) dalam meningkatkan penguasaan kosa kata. Kajian Rosni Samah (2013) mencadangkan pelbagai aktiviti untuk meningkatkan penguasaan kosa kata. Antara aktiviti yang dicadangkan ialah membaca dan menulis secara berterusan, menonton tayangan secara berterusan, berinteraksi secara berterusan, aktiviti terjemahan dan pelbagai aktiviti lakonan.

Kajian Mohamad Taqiuddin (2017) menunjukkan bahawa persekitaran bahasa dan aktiviti-aktivitinya memberi peluang yang besar kepada pelajar dalam penguasaan kosa kata baharu dan penggunaan frasa dalam pelbagai situasi. Kajian Nur Mohammad (2019) menunjukkan bahawa guru sentiasa melakukan pelbagai aktiviti dalam pengajaran dan pembelajaran (PdP) bagi membantu pelajar menguasai kosa kata dan frasa baharu. Lily Hanefarezan Asbulah, Ashinida Aladdin, Maimun Aqsha Lubis dan Mus'ab Sahrim (2019) mencadangkan supaya persekitaran bahasa dapat dicipta dan dipelbagaikan bagi membantu pelajar menguasai bahasa dan melatih mereka mengaplikasi bahasa dalam situasi sebenar. Aktiviti seperti ini dapat memberi motivasi kepada pelajar untuk terus berinteraksi dalam penguasaan bahasa seperti yang dicadangkan oleh kajian Rosni Samah (2009) sejak lebih daripada 10 tahun dahulu.

Motivasi merupakan faktor utama yang menyumbang pelajar dalam penguasaan bahasa. Motivasi ini boleh dicapai melalui strategi dan pendekatan pembelajaran seperti penggunaan Teknologi Maklumat Komunikasi (TMK). Penggunaan internet dalam pembelajaran bahasa mempunyai banyak kelebihan. Antaranya meningkatkan motivasi dan mendedahkan pelbagai kegunaan bahasa dalam pelbagai situasi, seperti hasil kajian yang dijalankan oleh Rosni Samah (2007).

Bagi menambah penguasaan kosa kata dan frasa, pelajar digalakkan menterjemah bacaan dan pendengaran yang diperolehi. Melalui terjemahan ini, pelajar akan dapat meluaskan penguasaan saiz kosa kata dan penggunaan bahasa dengan tepat. Kajian Rosni Samah (2010) menunjukkan guru sentiasa menterjemah perkataan ke dalam bahasa Melayu dan meminta pelajar menterjemahkan perkataan ke dalam bahasa Melayu. Begitu juga meminta pelajar menterjemah perkataan dengan memberi perkataan berlawanan, perkataan sama makna dan melalui membina ayat. Kajian Nur Afiah (2016) menjelaskan bahawa guru banyak meminta pelajar untuk menterjemahkan beberapa perkataan baharu dan frasa bagi meningkatkan penguasaan bahasa mereka. Kajian Mazyyah Othman (2016) menunjukkan pelajar cemerlang banyak menggunakan terjemahan sebelum menggunakan bahasa Arab bagi memudahkan mereka membina struktur ayat baharu. Hasil kajian-kajian ini menunjukkan strategi terjemahan perlu digunakan dalam pembelajaran bahasa asing untuk meningkatkan tahap kefahaman dan penguasaan bahasa yang baik.

■3.0 METODOLOGI

Kajian kuantitatif ini berbentuk tinjauan yang menggunakan set soalan bagi mendapat data kajian. Sampel dipilih secara tidak rawak untuk digunakan dalam kajian ini. Mereka terdiri daripada pelajar tingkatan enam yang akan menduduki peperiksaan STAM di salah sebuah sekolah SABK di negeri Selangor. Seramai 80 orang daripada populasi 89 telah dipilih mengikut garis panduan Krejcie & Morgan (1970). Set soalan dibina dengan memilih perkataan bahasa Arab yang kerap digunakan dalam lima buah buku silibus pembelajaran STAM iaitu tarikh Adab, Fekah, Tauhid, Mutolaah dan Mustolah hadis. Pelajar dikehendaki menterjemah perkataan tersebut.

Sebanyak 79 perkataan Arab dikenal pasti pada peringkat awal hasil daripada cadangan dan pemilihan oleh guru yang mengajar subjek-subjek tersebut. Kajian rintis dijalankan kepada seramai sepuluh orang pelajar tingkatan enam STAM di salah sebuah sekolah di Johor Bharu. Hasil kajian rintis ini, telah disingkir beberapa perkataan yang tidak sesuai. Perkataan-perkataan tersebut terdiri daripada 30 kata nama, 28 kata kerja dan lapan penanda wacana. Selepas saringan melalui kajian rintis dan penilaian oleh tiga orang pakar bahasa, hanya 66 perkataan sahaja yang dipilih.

Alpha Cronbach kebolehpercayaan menunjukkan 0.784 bagi semua soalan yang terdapat dalam kajian rintis. Kesahan kandungan telah dijalankan kepada tiga orang pakar bahasa Arab yang terlibat secara langsung dalam pengajaran dan pembelajaran (PdP) Bahasa Arab. Mereka terdiri daripada seorang professor madya, dan dua orang guru SABK. Pandangan mereka digunakan untuk menilai perkataan yang sesuai dijadikan soalan dalam kajian ini.

Sampel kajian diminta menterjemah perkataan tersebut mengikut keperluan konteks ayat. Jawapan dikira dengan mengambil kira tiga kategori. Pertama, jawapan tepat, iaitu terjemahan perkataan mengikut konteks ayat. Kedua, jawapan kurang tepat dengan mengambil kira makna perkataan asal yang tidak sesuai dengan konteks ayat. Ketiga, jawapan salah, iaitu jawapan yang tidak menepati kedua-dua jawapan di atas. Jawapan tersebut dianalisa dengan menggunakan SPSS versi 25 bagi mendapatkan min jawapan tersebut.

■4.0 DAPATAN DAN PERBINCANGAN

Dapatan kajian ini dibentangkan mengikut objektif yang disasarkan, iaitu pembahagian kata nama, kata kerja, dan penanda wacana. Begitu juga ia disusun mengikut jawapan min tertinggi bagi senarai perkataan.

Objektif kajian 1 berkaitan kebolehan menterjemah makna kata nama dalam kalangan pelajar tingkatan enam STAM di salah sebuah SABK di Selangor. Jadual 1 menunjukkan kata nama mengikut turutan min secara menurun..

1. Kata nama

Jadual 1 Kata nama mengikut turutan min secara menurun.

Perkataan	Min
المسك	2.41
التشوّع	2.28
الجليّة	2.24
الاجتماع	2.05
التقدّم	1.74
المتقدّمين	1.59
النّقاد	1.55
التقرير	1.51
المعاري	1.43
الأداء	1.38
الإنشاء	1.35
العضوية الموحدة	1.30
الوقوع	1.29
المتأثر	1.27
المقللة	1.26
التحرير	1.23
الشائع	1.20
التركيز	1.15
التعبر	1.12
التصور	1.10
التجريد	1.04
الاهتمام	1.02
الترجم	1.02

الواردة	1.01
الأطلال	1.00
الامتداد	1.00
العربة	1.00
الوفاء	1.00
العقبات	1.00
الباعث	1.00

Kata nama yang diuji terhadap responden adalah sebanyak 30 perkataan. Tiada perkataan yang mencapai min yang menunjukkan kemampuan responden dalam menterjemah kata nama, iaitu min antara 2.5-3.0. Hasil analisis dapat dilihat hanya lapan perkataan yang mendapat min antara 1.5-2.49, iaitu terjemahan hampir tepat. Manakala 22 perkataan mendapat min antara 1.00-1.49 dan enam perkataan selebihnya adalah min 1.00. Ini menunjukkan bahawa responden tidak mampu menterjemah perkataan-perkataan tersebut mengikut konteks ayat dan juga makna asal perkataan mengikut kamus.

Objektif kajian 2 berkaitan kebolehan menterjemah makna kata kerja dalam kalangan pelajar tingkatan enam STAM di salah sebuah SABK di Selangor. Jadual 2 menunjukkan kata kerja mengikut turutan min secara menurun.

2. Kata Kerja

Jadual 2 Kata kerja mengikut turutan min secara menurun.

Perkataan	Min
توسيع	1.84
يبيرون	1.84
يتضخ	1.81
تحول	1.65
في يتفق	1.60
انغسل	1.59
صَفَّ	1.56
اشتعل	1.24
برتاج	1.21
يععني	1.16
نعم	1.15
يقتصر	1.14
تجاوز	1.10
تطرق	1.08
تشيع	1.07
يفقضى	1.07
نهار	1.06
حصى	1.05
يمتاز	1.04
يتأهّب	1.04
تعني	1.02
حلوٌ حدا	1.01
ساد	1.01
أسهـم	1.01
يتعامل	1.00
يختاز	1.00
أورـد	1.00
اطـلـع	1.00

Sebanyak 28 kata kerja telah dipilih untuk diuji terhadap responden. Hasil analisis menunjukkan tiada perkataan yang mendapat min antara 2.5-3.0. Hanya tujuh perkataan mendapat min antara 1.5-2.49. Ini menunjukkan kelemahan pelajar menterjemah perkataan yang disediakan. Mereka tidak mampu menterjemah mengikut konteks ayat. Namun begitu mereka mampu menterjemah makna asal tujuh perkataan sahaja mengikut kamus. Manakala 21 perkataan mendapat min antara 1.00-1.49 yang menunjukkan mereka tidak mampu menterjemah perkataan yang diberi.

Objektif kajian 3 berkaitan kebolehan menterjemah makna penanda wacana dalam kalangan pelajar tingkatan enam STAM di salah sebuah SABK di Selangor. Jadual 3 menunjukkan penanda wacana mengikut turutan min secara menurun.

3. Penanda wacana

Jadual 3 Penanda wacana mengikut turutan min secara menurun.

Perkataan	Min
إلا أن	2.01
حين بدأ	1.95
ومن ذلك	1.54
غير أن	1.53
على حسب	1.32
مالبث	1.02
لم تخطر لأسلافنا على بال	1.00
حيث إن	1.00

Sebanyak lapan penanda wacana telah dipilih untuk menguji kebolehan pelajar menterjemah mengikut konteks ayat. Hasil analisis menunjukkan tiada perkataan yang mendapat min di antara 2.5-3.0 yang menunjukkan mereka mampu menterjemah mengikut konteks ayat. Terdapat empat perkataan sahaja yang mendapat min di antara 1.5-2.49 yang menunjukkan mereka mampu menterjemah mengikut makna kamus sahaja. Baki empat perkataan yang lain mendapat min antara 1.00-1.49.

4. Jadual 4 menunjukkan min keseluruhan bagi setiap kategori Min keseluruhan bagi setiap kategori

Jadual 4 Min keseluruhan bagi setiap kategori

Kosa kata	Min.
Kata nama	1.35
Kata kerja	1.23
Penanda wacana	1.42
Min keseluruhan	1.3

Hasil analisis bagi ketiga-tiga kategori di atas menunjukkan sampel pelajar tidak mampu menterjemah kata nama, kata kerja, dan penanda wacana mengikut laras bahasa. Setiap kategori mendapat min di antara 1.0-1.45 yang menunjukkan jawapan salah. Min keseluruhan adalah 1.3 yang menunjukkan mereka lemah menterjemah perkataan-perkataan yang disediakan.

Isu pembelajaran bahasa Arab di sekolah telah dibincangkan oleh penyelidik-penyelidik sebelum ini. Hasil dapatan kajian ini menunjukkan terdapat isu berkaitan dengan kelemahan pelajar yang menunjukkan mereka tidak mampu menterjemah perkataan kata nama, kata kerja, dan kata hubung mengikut konteks ayat dan makna asal kamus dalam silibus pembelajaran mereka. Kelemahan ini menyebabkan mereka tidak dapat memahami kandungan tersebut ketika membaca bersendirian. Hasil kajian ini selari dengan dapatan kajian Rosni Samah (2012a) yang menunjukkan pelajar lemah menguasai kemahiran bahasa Arab secara umum.

Mereka dapat memahami kandungan silibus dengan bantuan terjemahan daripada guru. Kajian Muhammad Hamnan (2016), menunjukkan kaedah pembelajaran bahasa Arab yang dilaksanakan di sekolah adalah kaedah berpusatkan guru. Kaedah ini tidak banyak memberi peluang kepada pelajar berinteraksi, bahkan guru yang lebih banyak menjalankan kesemua pengajaran dan pembelajaran (PdP). Begitu juga guru menggunakan kaedah terjemahan dalam menjayakan aktiviti pengajaran dan pembelajaran (PdP) bagi memudahkan pelajar memahami kandungan silibus dan menjawab peperiksaan dengan baik. Kelemahan menterjemah perkataan mengikut konteks ayat menyebabkan pelajar juga tidak mampu menulis dan bertutur dalam Bahasa Arab. Kelemahan ini telah dibuktikan oleh dapatan kajian Rosni Samah (2012b) yang menjelaskan bahawa pelajar sekolah menengah tidak mampu membina ayat bahasa Arab melalui karangan. Mereka hanya mampu menyusun ayat daripada perkataan yang disediakan sahaja.

Bagi mengatasi kelemahan tersebut, pembelajaran bahasa Arab hendaklah melalui proses perubahan dengan mengikut perkembangan Pembelajaran Abad ke-21 (PAK-21) yang bertujuan memberi kemahiran komunikasi, pemikiran kritis dan kreatif, kerja berpasukan dan kepimpinan. Kemahiran tersebut boleh dicapai melalui pembelajaran yang berpusatkan kepada pelajar. Dalam PdP Bahasa Arab, pelajar hendaklah aktif dan berinteraksi bagi menjayakan proses pembelajaran. Cadangan yang dikemukakan oleh dapatan kajian Linamalini dan Kamarul Shukri (2014) dan kajian Mohd Zaki Ismail, Kaseh Abu Bakar, Nik Farhan Nik Mustapha dan Nurazam M Rouyan (2016) yang menyarankan agar strategi pembelajaran bahasa diperkenalkan kepada pelajar. Dapatan kajian sebelum ini, seperti kajian Mastura dan Kaseh (2012), dan Rosni Samah (2014) menunjukkan pelajar sekolah agama menggunakan strategi pembelajaran bahasa pada tahap sederhana. Mengikut kajian Harun Baharuddin (2014) penggunaan strategi pembelajaran bahasa dapat meningkatkan pencapaian dan kemahiran bahasa pelajar. Kajian Mazyyah Othman (2016) menunjukkan pelajar yang mahir berbahasa sentiasa menggunakan strategi pembelajaran bahasa, sebaliknya pelajar yang lemah, mereka kurang menggunakan strategi pembelajaran bahasa.

Kajian Mohamad Taqiuuddin (2017) menunjukkan, pendebat bahasa Arab yang petah bertutur bahasa Arab selalu mengamalkan strategi pembelajaran bahasa Arab bagi meningkatkan kemahiran. Kajian Rosni Samah, Fariza Puteh-Behak, Noor Saazai Mat Saad, Suraini Mohd Ali, Ramiaida Darmi dan Haliza Harun (2016) menjelaskan bahawa pelajar cemerlang menggunakan strategi pembelajaran bahasa pada tahap yang tinggi. Antara strategi yang digunakan ialah strategi pengumpulan kosa kata dan ayat baharu melalui perlaku mencari, mencatat, bertanya, dan merujuk kamus. Mereka juga menggunakan strategi pengukuhan bagi memastikan ayat yang ditemui

sebelum ini dapat diguna dan dikembangkan dalam pelbagai situasi. Antara perilaku strategi ini ialah menghafal, mengajuk, berinteraksi, menterjemah, dan membina ayat.

Bagi memastikan bahasa Arab sentiasa digunakan dalam situasi seharian, mereka menggunakan strategi aplikasi yang terdiri daripada kemahiran pertuturan, melalui aktiviti berkomunikasi, berinteraksi, perbentangan dan persembahan. Begitu juga mereka mengamalkan kemahiran bacaan, penulisan dan pendengaran melalui pelbagai aktiviti dengan menggunakan bahan-bahan Teknologi Maklumat Komunikasi (TMK). Tujuan strategi pembelajaran bahasa adalah untuk menambah penguasaan saiz kosa kata dan kemahiran baharu. Pelajar hendaklah menguasai saiz kosa kata yang mencukupi dalam pelbagai bidang bagi membolehkan mereka memahami dan berinteraksi dalam bidang-bidang tersebut.

Aktiviti penguasaan kosa kata hendaklah diaktifkan dalam pengajaran dan pembelajaran (PdP) Bahasa Arab. Kajian Nur Afiah (2016) menunjukkan bahawa guru-guru bahasa Arab di salah sebuah Sekolah Menengah Kebangsaan Agama (SMKA) menggunakan beberapa pendekatan bagi membantu pelajar menguasai kosa kata. Antara pendekatan tersebut ialah pemilihan perkataan, terjemahan perkataan, penerangan makna perkataan, pengukuhan perkataan, dan penggunaan perkataan. Melalui pendekatan-pendekatan tersebut, pelajar berjaya meningkatkan penguasaan saiz kosa kata.

Bagi meningkatkan kemahiran bahasa, kaedah pengajaran guru hendaklah dipelbagaikan. Kajian Nur Mohammad (2019) menunjukkan guru yang cemerlang sentiasa mengaktifkan pelajarnya dalam penggunaan bahasa melalui pengajaran dan pembelajaran (PdP) dan juga aktiviti di dalam dan luar kelas. Kajian Rosni Samah, Mohd Fauzi Abdul Hamid, Shaferul Hafes Sha'ari dan Amizan Helmi Mohamad (2013), Mohamad Taqiuddin (2017) dan Lily Hanefarezan Asbulah, Ashinida Aladdin, Maimun Aqsha Lubis dan Mus'ab Sahrim (2019) menyarankan agar persekitaran bahasa diwujudkan bagi membantu pelajar mengaplikasikan bahasa dalam pelbagai situasi. Begitu juga penggunaan bahan-bahan Teknologi Maklumat Komunikasi (TMK) dapat membantu meningkatkan motivasi dan pencapaian pelajar.

Bagi mengatasi kelemahan pelajar dalam kemahiran Bahasa Arab, kajian Rosni Samah (2014) mencadangkan agar kaedah pembelajaran hendaklah berpusatkan pelajar dan strategi guru dalam mengendalikan pengajaran dan pembelajaran (PdP) dilaksanakan di setiap peringkat pembelajaran. Begitu juga Nabihah Yusof (2018) mencadangkan agar kaedah pembelajaran menerusi bimbingan rakan sebaya diperkenalkan dalam pembelajaran bahasa Arab supaya proses pembelajaran sentiasa berlaku di antara pelajar dan rakan-rakan. Kajian Noorafini Kasim, Saini Ag. Damit dan Muhammad Suhaimi Taat (2017) menunjukkan terdapat hubungan yang kuat antara kaedah PdP dan pencapaian bahasa pelajar.

■5.0 KESIMPULAN

Bertitik tolak daripada dapatan kajian ini, secara keseluruhannya pelajar masih lemah dalam memahami makna perkataan-perkataan utama dalam bahan bacaan. Kelemahan ini berpunca daripada kurang penguasaan kosa kata utama dalam sukanan pembelajaran. Kelemahan ini dapat dilihat dari sudut penguasaan kata nama, kata kerja, dan kata hubung. Kelemahan ini juga menyebabkan mereka bergantung sepenuhnya kepada guru dalam pengajaran dan pembelajaran (PdP) Bahasa Arab. Begitu juga, kelemahan bahasa Arab ini akan dibawa ke setiap tahap pengajian mereka sehingga ke peringkat universiti. Beberapa cadangan telah dikemukakan bagi meningkatkan penguasaan pelajar antaranya kaedah pembelajaran hendaklah berpusatkan kepada pelajar yang memberikan peluang kepada mereka berinteraksi dalam pengajaran dan pembelajaran (PdP) Bahasa Arab. Dengan kaedah ini, mereka juga digalakkan menggunakan strategi pembelajaran bahasa dalam setiap waktu. Turut dicadangkan juga kaedah pengajaran guru hendaklah lebih berfokus kepada penguasaan kemahiran pelajar dan memberi peluang kepada mereka menyusun aktiviti untuk membina kemahiran. Pembelajaran bahasa Arab hendaklah selari dengan perkembangan pendidikan abad ke-21. Kajian ini mencadangkan agar pihak berwajib dapat melihat dan mengkaji isu yang berlaku dan mengambil langkah-langkah positif untuk menangani masalah kelemahan penguasaan bahasa dalam kalangan pelajar.

Rujukan

- Abdul Razif Zaini. (2015). Penguasaan Kosa Kata Bahasa Arab dalam Kalangan Pelajar Melayu di Peringkat Universiti. (*Tesis Sarjana*). Kuala Lumpur: Universiti Malaya.
- Asmuni Zumrah, Nazipah Mat Shaid@Md. Said, Rosni bin Samah. (2020) Penguasaan Kosa Kata Bahasa Arab dalam Bidang Politik dan Ekonomi dalam kalangan Pelajar Tahun Satu di Universiti Awam. *Jurnal Sains Humanika*, 12(12), 55-60.
- Bernama. (2012). "Lulus Ujian Kelayakan Bahasa Arab Syarat ke Al-Azhar". MStar. <<https://www.mstar.com.my/lokal/semasa/2012/04/lulus-ujian-kelayakan-bahasa-arab-syarat-ke-alazhar>>. Retrieved: 23 Ogos 2019.
- Harun Baharudin. (2014). Strategi Pembelajaran Kosa Kata Bahasa Arab dalam Kalangan Pelajar Sekolah Menengah Agama di Malaysia. (*Tesis Sarjana*). Kuala Lumpur: Universiti Malaya.
- Ismail Adam. (2009). Kelayakan Sijil Tinggi Agama Malaysia oleh Lembaga Peperiksaan bagi Maksud Pelantikan ke Perkhidmatan Awam. <<https://docs.jpa.gov.my/docs/spp/2009/spp142009.pdf>>. Retrieved: 15 Mei 2020.
- Lily Hanefarezan Asbulah, Ashinida Aladdin, Maimun Aqsha Lubis dan Mus'ab Sahrim. (2019). "Strategi Pembelajaran Kolokasi Bahasa Arab dalam Kalangan Pelajar Universiti Awam Malaysia". *GEMA Online®. Journal of Language Studies*, 19(2), 139-159.
- Linamalini Mat Nafi & Kamarul Shukri Mat Teh. (2014). "Strategi Pembelajaran Bahasa: Satu Pengenalan Konsep dan Model". *Jurnal Kolej Islam Antarabangsa Sultan Ismail Petra (KIAS)*, 9, 172-197
- Masturah & Kaseh. (2012). "Penggunaan Strategi Pembelajaran Kemahiran Bertutur Bahasa Arab: Kajian di Pusat Asasi UIAM". *Persidangan Kebangsaan Pengajaran dan Pembelajaran Bahasa Arab 2012 (PKEBAR '12)*, 139-153. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mazyyah Othman. (2016). Istikhdam Istiratijiyyat Tawasuliyyah lada Mut'a alimin Lughah Arabiyyah bi Wasfiha Lughah Thaniyyah min Zawil Kafayah Ittisaliyyah 'Aliyyah wal Mutadaniyyah fi Jamiah Ulum Islamiyyah Maliziyyah. (*Tesis Sarjana*). Fakulti Pengajian Bahasa Utama. Nilai: Universiti Sains Islam Malaysia.
- Mohamad Taqiuddin. (2017). Istikhdam Istiratijiyyat Ta'alum Munazzam Zatiyyan fi Ta'alumi Maharat Kalam lada Mutanadhirin Mumassilin li Jamiat Ulum Islamiyyah Maliziyyah. (*Tesis sarjana*). Fakulti Pengajian Bahasa Utama. Nilai: Universiti Sains Islam Malaysia.
- Mohd Zaki Ismail, Kaseh Abu Bakar, Nik Farhan Nik Mustapha & Nurazan M Rouyan. (2016). "Penggunaan Strategi Pembelajaran Kosa Kata Bahasa Arab pada Kalangan Pelajar Cemerlang". *Asia Pacific Journal of Educators and Education*, 31, 47-68.
- Muhamad Amnan bin Awang. (2016). Tasnim Wahadaat Dirasiiyyah fi Ilmi Bayan Bistikhdami Mudauwwanah Elektroniyyah li Tolabah Qismi Lughah Arabiyyah wa Adabiha fi UIA. (*Tesis Sarjana*). Gombak: UIA.

- Nabihah Yusof, Harun Baharudin, Maimun Aqsha Lubis, Muhammad Saiful Anuar. (2018). "Persepsi Pelajar Terhadap Penggunaan Kaedah Bimbingan Rakan Sebaya (BRS) untuk Pembelajaran Kosa Kata Arab". *e-Academia Journal*, 7(2), 66-75.
- Noorafini Cassim, Saini Ag. Damit dan Muhammad Suhaimi Taat. (2017). "Pengaruh Sikap Pelajar Dan Pengajaran Guru Terhadap Penguasaan Bahasa Arab Dalam Kalangan Pelajar Ppib, UMS". *Jurnal 'Ulwan*, 1, 125-142.
- Nor Muhamad. (2019). *Istiratijiyah Ta'lim Lughah Arabiyah lada Mu'alim Mutafauwwiq fi Madrasah Thanawiyyah Wataniyyah Maahid Hamidi Kajang Anmuzajan. (Tesis Sarjana)*. Fakulti Pengajian Bahasa Utama. Nilai: Universiti Sains Islam Malaysia.
- Nur Afiah Abdul Syukur. (2017). *Turuq Ta'lim Mufradaat Lughah Arabiyah wa Jumaliha lada Muallimiin fi Madrasah Thanawiyyah Diniyyah bi Wilayah Kelantan. (Tesis Sarjana)*. Nilai: Universiti Sains Islam Malaysia.
- Nur Akmar & Harun Baharuddin. (2016). Nur Naimah Akmar Kamaruddin dan Harun Baharuddin. "Penggunaan Google Translate dalam Aktiviti Terjemahan Kitab Arab". *Persidangan Kebangsaan Isu-Isu Pendidikan Islam 2016*. Universiti Malaya. p. 274-278.
- Nur Naimah Akmar Kamaruddin & Harun Baharuddin. (2016). "Penggunaan Google Translate dalam Aktiviti Terjemahan Kitab Arab". *Persidangan Kebangsaan Isu-Isu Pendidikan Islam 2016*, 274-278. Universiti Malaya.
- Nurhamim Zainul Abidin dan Muhamad Fiham Muhammad Ghilib. (2012). "Istiratijiyat Tullab Ghayr al-Mutakhassisin fi Lughah Arabiyah fi Tacallum Maherat al-Kitabah Abra Barnamij Wiki". *Journal of Islamic and Arabic Education*, 4(1), 31-44.
- Oxford, R.L. (1990). *Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know*. New Yourk: Newbury House/Hamper&Row.
- Rosni Samah. (2009). *Pendekatan Pembelajaran Kemahiran Bahasa Arab Untuk Penutur Bukan Jati*. Nilai: Universiti Sains Islam Malaysia.
- Rosni Samah. (2010). Pendekatan Pengajaran Kosa Kata Bahasa Arab Di Peringkat Menengah Rendah. *Malaysian Education Deans' Council Journal*, 6, 69-84.
- Rosni bin Samah. (2012a). "Isu Pembelajaran Bahasa Arab". *Persidangan Kebangsaan Pengajaran dan Pembelajaran Bahasa Arab 2012 (PKEBAR'12)*, 286-299. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Rosni Samah. (2012b). Pembinaan Ayat Bahasa Arab dalam Kalangan Lepasan Sekolah Menengah Agama. *GEMA Online® Journal of Language Studies*, 12(2), 555-569.
- Rosni Samah. (2007). "Penggunaan Internet dalam Pembelajaran bahasa: Kajian terhadap Bahasa Arab Komunikasi Pelancongan". *Malaysian Education Dean's Council Journal*, 1(2), 83-95.
- Rosni Samah, Mohd Fauzi Abdul Hamid, Shaferul Hafes Sha'ari dan Amizan Helmi Mohamad. (2013). "Aktiviti Pengajaran Kemahiran Bertutur Bahasa Arab Dalam Kalangan Jurulatih Debat." *GEMA Online® Journal of Language Studies*, 13(2), 99-116.
- Rosni Samah. (2014). "Suggested Strategies for Non-Arabic Speakers in Learning Arabic Language". *Pensee Journal*, 76(1), 232-239.
- Rosni Samah, Fariza Puteh-Behak, Noor Saazai Mat Saad, Suraini Mohd Ali, Ramiaida Darmi, Haliza Harun. (2016). "Effective Methods in Learning Arabic Language as a Foreign Language". *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 7(3), 349-355.
- Rosni Samah. (2013). *Kaedah Pengajaran Kosa Kata Bahasa Arab Untuk Pelajar Bukan Arab*. Nilai: Universiti Sains Islam Malaysia.